

05.06.2023

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**05 Haziran 2023
Pazartesi**

05.06.2023

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

05 Haziran 2023 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

— Çağ Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Eskişehir Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği

197,2 milyon liralık tarımsal destek ödemesi yapılacak

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, 197 milyon 283 bin 150 lira tutarındaki tarımsal desteğin bugün çiftçilerin hesaplarına aktarılacağını bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, tarımsal destek ödemelerine ilişkin sosyal medya hesabı Twitter üzerinden paylaşımında bulundu.

Bakan Kirişçi, 197 milyon 283 bin 150 liralık tarımsal desteğin bugün hesaplara aktarılacağını bildirdi.

Paylaşımında yer verilen bilgiye göre, söz konusu destek tutarları şöyle: Hububat, baklagil ve dane mısır desteği 48 milyon 992 bin 707 lira, kırsal kalkınma yatırımları desteği 48 milyon 485 bin 363 lira, yağlı tohumlu bitkiler desteği 43 milyon 28 bin 44 lira, lisanslı depoculuk desteği 36 milyon 503 bin 165 lira, sertifikalı tohum üretim desteği 18 milyon 942 bin 163 lira, hayvan gen kaynakları desteği 717 bin lira, mazot ve gübre desteği 614 bin 708 lira.

Kurbanlık fiyatlarında büyük artış: Büyükbaşın fiyatı bu yıl asgari 84 bin TL

Kurban Bayramı'na sayılı günler kala, Türkiye Kasaplar Federasyonu Başkanı Osman Yardımcı, en düşük kurbanlık fiyatlarını açıkladı. Yardımcı, küçükbaş hayvanların 7 bin TL, büyükbaşların ise 84 bin TL'den başlayacağını belirtti. Et fiyatlarının normal olduğuna da değinen Yardımcı, küçükbaş ve büyükbaş kurbanlıkların canlı kilo fiyatının 140-160 TL arasında olduğunu söyleyerek " Yem ve besicilik maliyetlerinden dolayı fiyatlar arttı, ancak anormal değil. Geçen sene ete hiç zam olmadı." dedi.

Kurban Bayramı'na sayılı günler kala, kurbanlık fiyatlarını açıklayan Türkiye Kasaplar Federasyonu Başkanı Osman Yardımcı, küçükbaş hayvanların 7 bin TL, büyükbaşların ise 84 bin TL'den başlayacağını açıkladı.

2023 yılı kurbanlık küçükbaş ve büyükbaş hayvan oranını değerlendiren Türkiye Kasaplar Federasyonu Başkanı Osman Yardımcı, hayvan sayısının yeterli düzeyde olduğunu belirtti.

"DAHA YENİ YÜZDE 100 ZAM GELDİ"

Türkiye genelinde 20 milyon büyükbaş, 64 milyon küçükbaş hayvan olduğunu belirten Yardımcı, et fiyatlarına dikkati çekti. Fiyatların normal olduğunu da belirten Başkan Yardımcı, küçükbaş ve büyükbaş kurbanlıkların canlı kilo fiyatının 140-160

TL arasında olduğunu söyledi. Yardımcı, "Fiyatlar biraz geçen seneyi aratıyor. Yem ve besicilik maliyetlerinden dolayı fiyatlar arttı, ancak anormal değil. Geçen sene ete hiç zam olmadı. Daha yeni yüzde 100 zam geldi. Piyasada canlı küçükbaş 140-160 TL arası, büyükbaş 150-160 TL arasında" dedi.

Türkiye Kasaplar Federasyonu Başkanı Osman Yardımcı

"BÜYÜKBAŞ KURBANLIĞIN FİYATI ASGARİ 84 BİN OLACAK"

Osman Yardımcı, kilogram fiyatlarının yanı sıra vatandaşın cebinden kurbanlık almak için çıkacak asgari rakamı da açıkladı. Kurban pazarlarının yakın zamanda kurulmaya başlayacağını belirten Yardımcı, "Koç almaya kalksanız en kötü şartta 7-8 bin TL, büyükbaşın hisse fiyatı ise asgari olarak 12-15 bin TL arasında değişiyor. Büyükbaş kurbanlıkların 7 hisse olduğu düşünülüğünde bir büyükbaş kurbanlığın fiyatı bu yıl asgari 84 bin TL olacak" diye konuştu.

Küresel gıda fiyatları Mayıs'ta geriledi

FAO Gıda Fiyat Endeksi, çoğu tahıl, bitkisel yağ ve süt ürünlerindeki düşüşlerin etkisiyle Mayıs ayında geriledi.

İRFAN DONAT

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Mayıs ayı gıda fiyat endeksini açıkladı.

FAO Gıda Fiyat Endeksi, Mayıs'ta aylık bazda yüzde 2,6 düşerken yıllık bazda ise yüzde 22,1 gerileyerek ortalama 124,3 puan oldu.

Böylece küresel gıda fiyatları son iki yılın en düşük seviyesine çekildi.

Mayıs ayındaki düşüş, şeker ve et endekslerindeki artışlarla kısmen dengelenen bitkisel yağlar, tahıllar ve süt ürünleri fiyat endekslerindeki önemli düşüşlerle desteklendi.

FAO Tahıl Fiyat Endeksi, aylık bazda yüzde 4,8 gerilerken, yıllık bazda yüzde 25,3 düştü. Uluslararası buğday fiyatları, önümüzdeki 2023/24 sezonunda bol miktarda küresel arz beklentisi ve Karadeniz Tahıl Girişimi'nin uzatılması nedeniyle aylık bazda yüzde 3,5 düştü. Dünya mısır fiyatları Mayıs'ta yüzde 9,8 geriledi.

FAO Bitkisel Yağ Fiyat Endeksi, Mayıs'ta aylık bazda yüzde 8,7 düşerken, yıllık bazda yüzde 48,2 geri çekildi. Endekste devam eden düşüş, palm, soya, kolza tohumu ve ayçiçeği yağlarında dünya fiyatlarının düşmesini yansıtıyor.

FAO Süt Ürünleri Fiyat Endeksi, Mayıs'ta aylık bazda yüzde 3,2 gerilerken, yıllık bazda yüzde 17,7 düştü. Mayıs ayındaki düşüşe, kuzey yarımkürede mevsimsel olarak yüksek süt üretiminin ortasında, stoklar da dahil olmak üzere, bol miktarda ihracat imkanı nedeniyle uluslararası peynir fiyatlarındaki keskin düşüş öncülük etti.

FAO Et Fiyat Endeksi ise aylık bazda yüzde 1,0 artarak Mayıs ayında ortalama 117,9 puan oldu ve art arda dört aylık artış trendini korudu. Endeks, yıllık bazda yüzde 4,1 geriledi. Uluslararası kümes hayvanı eti fiyatları, özellikle Asya'dan devam eden yüksek ithalat talebi ve yaygın kuş gribi salgınlarından kaynaklanan potansiyel kısa vadeli arz zorluklarına ilişkin bazı endişeler nedeniyle Mayıs ayında daha da arttı. Küresel sığır eti fiyatlarında artış sınırlı oldu.

FAO Şeker Fiyat Endeksi, de aylık bazda yüzde 5,5 artarak Mayıs ayında ortalama 157,6 puan oldu ve bir yıl önceki değerinin yüzde 30,9 üzerinde art arda dördüncü aylık artışa sahne oldu. El Nino'nun 2023/24 mahsullerini nasıl etkileyebileceğine dair artan endişeler ve 2022/23 sezonunda beklenenden daha düşük küresel stoklar, Mayıs ayında uluslararası şeker fiyatlarındaki artışı tetikledi.

Türkiye, gıda enflasyonunda dünya sekizincisi

Türkiye, nisan ayında gıda enflasyonunda dünya sekizincisi oldu. Türkiye, mart ayında, tüketici fiyatlarının en hızlı arttığı beşinci ülke olmuştu.

Dünya Bankası, nisan ayına ilişkin gıda enflasyonu verilerini yayımladı. Her ay güncellenen "Gıda Güvenliği" raporundaki verilere göre tüketici fiyatlarının yıllık bazda yüzde 352 arttığı Lübnan, en yüksek gıda enflasyonuna sahip ülke oldu. İkinci ve üçüncü sırada yer alan Arjantin ve Zimbabve'de de tüketici fiyatları, son bir yılda yüzde 100'den fazla arttı.

İlk 10 sırayı tamamlayan ülkeler ise İran, Surinam, Mısır, Ruanda, Türkiye, Lao ve Sierra Leone oldu.

Dünya Bankası, Türkiye'ye ilişkin verileri TÜİK'ten alıyor. TÜİK'in nisan ayı verilerine göre Türkiye'de tüketici enflasyonu (TÜFE) aylık bazda yüzde 2,39, yıllık bazda ise yüzde 43,68 oranında artmıştı. Gıda ve alkolsüz içecekler kategorisindeki yıllık enflasyon ise yüzde 53,92 olarak açıklanmıştı.

Türkiye, uzun zamandır dünyanın en yüksek gıda enflasyonuna sahip 10 ülkesi arasında bulunuyor. Türkiye, mart ayında, tüketici fiyatlarının en hızlı arttığı beşinci ülke olmuştu.

Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü yeni buğday ve arpa çeşitleri geliştirdi

Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünce geliştirilen yüksek verime sahip, hastalığa dayanıklı yeni buğday ve arpa çeşitleri tescillendi.

Doğu Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünce geliştirilen yüksek verime sahip, hastalığa dayanıklı yeni buğday ve arpa çeşitleri tescillendi.

Ekmeklik ve makarnalık buğday, pamuk, soya, ayçiçeği, yer fıstığı, nohut, bezelye, fiğ, arı otu, yonca, yer bademi, mısır ve arpa bitkilerinin çeşit geliştirme çalışmaları yapılan enstitüde son olarak ekmeklik buğdayda "Dinçer01", "Ahsen" ile makarnalık buğdayda "Barkın" çeşitleri, arpada da "Kınalı01" ve "Balım01" çeşitleri geliştirildi.

Emsallerine göre verim, hastalık, yağış ve kuraklığa dayanıklılıkla su ve gübreyle karşı daha olumlu davranış göstermesiyle öne çıkan çeşitler, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezince tescillenerek Türk çiftçisinin hizmetine sunuldu.

Enstitü müdürü Abdullah Çil, AA muhabirine, Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğüne bağlı ülkedeki 49 araştırma enstitüsünden biri olarak geçmişlerinin 1924 yılına kadar uzandığını söyledi.

Tescilli buğday 23, arpa ise 7'ye ulaştı

Enstitü bünyesinde geliştirilen tescilli çeşit sayısının buğdayda 23'e, arpada 7'ye ulaştığını ifade eden Çil, "Bölgenin, ülkenin, dünyanın değişen konjonktürüne uygun

çeşitlerin geliştirilmesi ve onun Türk tarımına kazandırılması önem arz etmektedir. Bu nedenle yeni çeşitler geliştiriyoruz." dedi.

Çil, enstitü tarafından geliştirilen çeşitlerin kullanım oranının yörede yüzde 80'ne, ülke genelinde ise yüzde 10'a ulaştığını belirtti.

Enstitü olarak özel sektör işbirliğine özel önem verdiklerini ve bu yönde bir politika sürdürdüklerinin aktaran Çil, şöyle devam etti:

"Müşteri bazlı işler yapmak adına çalışıyoruz. O yüzden bizim geliştirdiğimiz çeşitlerin büyük bir kısmının tamamen müşterisi hazır. Hedef kitleye ulaşmakta sorun pek yaşanmıyor. Bu da bizim enstitü olarak Türkiye'de daha öne çıkmamızı ve bu bölgede daha etkili olmamızı sağlıyor. Bu politikamızı devam ettirmekteyiz. Şu anda yaklaşık 85 firma yurt içi ve yurt dışında bizim geliştirdiğimiz çeşitleri satıyor. Ayrıca 20 firma ile çeşit geliştirme programı yürütmekteyiz. Böylece geliştirdiğimiz çeşitler kavanozda kalmıyor. Bu çeşitleri direkt özel sektöre ve oradan da çiftçilerimize aktarmış oluyoruz. Bu da hem zaman hem enerji tasarrufu hem de kamunun yükünün azaltılması anlamına geliyor. Bu konuda gerçekten önemli başarılar elde ediyoruz."

Yeni çeşitlerin geliştirilmesi 14-15 yıllık bir çalışma gerektiriyor

Buğday Islah Birimi çalışanı ziraat mühendisi Ali Alpaslan Ezici de yeni çeşitlerin geliştirilmesinin, 14-15 yılı bulan yoğun emek ve özen isteyen bir çalışma olduğunu dile getirdi.

Küresel ısınma kaynaklı hava değişimi, hastalık etmenlerinin her yıl farklılık göstermesi gibi nedenlerden dolayı ıslah çalışmalarının sürekli olması gerektiğinin altını çizen Ezici, "Tüm amacımız ülke ekonomisine katma değer kazandırmak. Çiftçilerimize yeni, umut veren, verimli, güzel, kaliteli çeşitler sunmak." dedi.

Ezici, yeni geliştirilen çeşitlerin yörenin şartlarına son derece uygun olduğunu söyledi.

Arpa Islah Birimi çalışanı ziraat mühendisi Hasan Ay da yem olarak kullanılan arpanın hayvancılık için olmazsa olmaz besin gruplarından biri olduğuna dikkati çekti.

Verimi yüksek, dayanıklı, kısa sürede gelişen ve yüksek besleyici özelliğe sahip arpa çeşidinin hem üreticisine hem de besiciye büyük katkısı olacağını aktaran Ay, şunları kaydetti:

"Arpa veriminin yüksek olmasıyla çiftçimiz daha ucuz bir maliyetle ürünü elde etmiş olacak. Bu çeşitlerimizin devreye girmesiyle hayvancılığın bir nebze nefes alacağını ve biraz daha ucuza ürün elde edeceğini düşünmekteyiz. Çeşitlerin yaygınlaşması için tohumluk üretimine başladık. En kısa sürede üreticilerimizle bu yeni çeşidimizi buluşturacağız."

İş Bankası, tarımda karbon ayak izi ölçümünü başlattı

Türkiye İş Bankası, The European Fund for Southeast Europe (EFSE) iş birliği ve Avrupa'nın önde gelen finans ve yönetim okulu Frankfurt School'un danışmanlığı ile tarım sektörü için karbon ayak izi ölçümünü başlattı.

Birleşmiş Milletler nezdinde kurulan Net Sıfır Bankacılık Birliği'ne üye olarak kredi portföyünden kaynaklanan etkileri yönetmek ve azaltım hedefleri belirlemek üzere çalışmalarına başlayan Türkiye İş Bankası, tarımda yeni, etkili teknolojiler geliştirilmesi ve sürdürülebilir tarım uygulamalarının yaygınlaşması amacıyla yürüttüğü çalışmalara bir yenisini ekledi.

Türkiye İş Bankası ve The European Fund for Southeast Europe (EFSE) iş birliği ve Frankfurt School'un danışmanlığında geliştirilerek ilk fazı tamamlanan proje ile dört ana ürün grubunda üreticilerin karbon ayak izi ölçümü gerçekleştiriliyor. Nihai hedef ise ürün özelinde karbon ayak izini azaltıcı bankacılık çözümlerinin geliştirilmesi.

Proje çerçevesinde sürdürülebilir tarıma destek olacak bankacılık ürünlerinin geliştirilmesine temel oluşturmak amacıyla bir hesaplama aracı geliştirildi. Bu sayede ürün çeşidi, arazinin büyüklüğü ve üretimin gerçekleştirildiği il bilgisi gibi veriler değerlendirilerek ürün bazında ortaya çıkan ortalama sera gazı emisyon miktarı ölçümlenebiliyor.

Karbon ayak izi ölçümü yapılan ürün sayısı 50'ye çıkarılacak

İlk etapta, Türkiye'deki tarımsal üretimin önemli bir kısmını oluşturan buğday, arpa, mısır ve ayçiçeği özelinde hesaplama yapılabilir. Kısa süre içinde karbon ayak izi ölçümü yapılabilen ürün sayısının 50'ye çıkarılması hedefleniyor.

Çalışmanın sonraki aşamalarında ise çiftçilerden alınacak ek bilgilerle uygulamanın interaktif hale getirilmesi ve üreticiye özel karbon ayak izi ölçümü yapılması planlanıyor. Ayrıca, su ayak izinin yanı sıra küçükbaş, büyükbaş ve kanatlı hayvan varlıklarının da ölçümlere eklenmesi hedefleniyor.

Son aşamada ise sera gazı emisyonlarının ve su kullanımının azaltılması ile toprağın gereksiz işlenmesinin önüne geçilmesi için alınabilecek önlemlerin araştırılması ve çiftçileri bu adımları atmaya teşvik edecek bankacılık ürün ve hizmetlerinin geliştirilmesi öngörülüyor.

Tarımsal üretimde karbon ayak izini hesaplama aracı, Frankfurt School tarafından tarım alanında yürütülen çalışmalar sonucu ve proje kapsamında oluşturulan kapsamlı veri tabanından yararlanarak ölçümü gerçekleştiriyor.

Enerji tüketimi, atık yönetimi, gübre üretimi ve uygulamaları, tarım ilacı uygulamaları ve karbon stok değişimini içeren tarımsal faaliyetler sonucunda karbondioksit, nitrozoksit ve metandan oluşan üç sera gazı açığa çıkıyor. Söz konusu emisyon, üretim süreçlerini ve uluslararası uygulamaları dikkate alan bir metodoloji ile kilogram karbondioksit eşdeğeri olarak hesaplanıyor.

"Sürdürülebilir tarıma yönelik adımları şimdiden atmamız gerekiyor"

Konuya ilişkin değerlendirmelerde bulunan İş Bankası Genel Müdür Yardımcısı İzzet Erdem, artan dünya nüfusu ve etkilerini giderek daha yoğun olarak hissettikleri iklim değişikliğinin yarattığı risklerin tarım sektörünün stratejik önemini yadsınamaz noktaya getirdiğini ifade etti.

Erdem, "Türkiye'nin iklim değişikliğinden fazla etkilenecek ülkeler arasında yer aldığını da göz önünde bulundurduğumuzda, sürdürülebilir tarıma yönelik adımları şimdiden atmamız gerekiyor. Biz bugüne kadar özellikle teknolojik imkânlardan faydalanarak çiftçilerimize pek çok çözüm sunduk. Ürün bazında karbon ayak izi ölçümü de yeni projemizin ilk adımını oluşturuyor. Çiftçilerimizin sürdürülebilir tarıma geçişini teşvik edecek ürün ve hizmetleri geliştirmek üzere çalışmaya devam edeceğiz." değerlendirmesinde bulundu.

Bakan Şimşek'ten ilk mesaj: Rasyonel zemine dönme dışında bir seçenek kalmadı

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, görevi törenle Nureddin Nebati'den devraldı. Konuşmasında ekonomide rasyonel zemine dönme ve makro finansal istikrar vurgusu yapan Şimşek, “Şeffaflık, tutarlılık, öngörülebilirlik ve uluslar arası normlara uygunluk temel ilkemiz olacak” dedi.

ANKARA (EKONOMİ)

Yeni kabinenin açıklanmasıyla birlikte, bakanlıklarda devir-teslimler de yapılmaya başlandı.

Hazine ve Maliye Bakanı olarak atanan Mehmet Şimşek, düzenlenen törenle görevi Nureddin Nebati'den devraldı.

Törende konuşan Bakan Mehmet Şimşek, Türkiye için kısa vadedeki görünümün farkında bir açıklama yaparak rasyonel zemine dönme ve makro finansal istikrarın önceliklendirilmesi mesajı verdi.

Mehmet Şimşek şunları kaydetti:

“Hükümetimizin temel hedefi toplumsal refahı yükseltmektir. Önümüzdeki dönemde bu hedefe ulaşmada şeffaflık, tutarlılık, öngörülebilirlik ve uluslararası normlara uygunluk temel ilkelerimiz olacaktır.

Türkiye’nin rasyonel bir zemine dönme dışında bir seçeneği kalmamıştır. Kurala dayalı, öngörülebilir bir Türkiye ekonomisi özlenen refaha ulaşmamızda anahtar olacaktır. Küresel zorlukların jeopolitik gerginliklerin arttığı bir konjonktürde kurumsal kapasite ve kalitemizi güçlendirerek makro finansal istikrarı önceliklendireceğiz. Vakit kaybetmeden OVP çalışmamıza başlayacağız. Sürdürülebilir yüksek büyüme için mali disiplinin tesis edilmesi ve fiyat istikrarının sağlanması temel hedefimiz olacaktır. Orta vadede enflasyonunu yeniden tek haneli rakamlara düşürülmesi, her alanda öngörülebilirliğin artırılması, cari açığı azaltacak yapısal dönüşümün hızlandırılması ülkemiz için hayati önem taşımaktadır.

"Merkez Bankamıza enflasyonla mücadelede destek olacağız"

Uygulanacak maliye politikası ve yapısal reformlarla Merkez Bankamıza enflasyonla mücadelede destek olmak temel politikamız olacaktır. Bu öncelikler çerçevesinde çalışmalarımızı eşgüdüm içinde ilgili bakanlar ve kurumlarla koordinasyon sağlayarak yürüteceğiz.”

Mehmet Şimşek, kurumsal kapasite ve kalitenin iyileştirilmesine yönelik sözlerini konuşmasının devamında bakanlık kadrosunu övdü. Şimşek, konuşmasında küresel zorluklar ve depremin ağır etkileri döneminde görev yapan Nureddin Nebati’ye teşekkür etti ve yatırım, üretim, istihdam ve ihracatta önemli kazanımlar elde edildiğini kaydetti.

Nebati: Tam bağımsız Türkiye için çalıştık

Görevi devreden Nureddin Nebati de zor bir küresel görünüm ortamında görevi devraldığını ve depremin yaşandığını hatırlatarak, “Tam bağımsız, güçlü ve büyük Türkiye inancıyla ilerlerken bizler için en önemlisi, milletimizle yan yana verdiğimiz bu mücadeleye bir vazife bilinciyle yaklaşarak ve en ufak bir gaflete düşmeden aralıksız hizmete devam etmektir” ifadesini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın talimat ve yaklaşımı doğrultusunda çalışmalar yürüttüklerinin altını çizen Nebati, “Özellikle son 5 yılda, bir yandan küresel ve bölgesel gelişmeler neticesinde karşı karşıya kaldığımız zorlu sınamaları aşmak, bir yandan da yerli ve milli bir üretim ekonomisinin ülkemizde giderek güçlenmesini sağlamak için mesai arkadaşlarım ve milletimizle yan yana esaslı bir mücadele verdik. Bu yolculukta, Türkiye Yüzyılı için, tam bağımsız, güçlü ve büyük Türkiye davamız için, durmak yok, yola devam" diye konuştu.

Bakan Yumaklı: Yapısal reformlar hayata geçirilecek

Tarım ve Orman Bakanlığı görevini Vahit Kirişci'den devralan İbrahim Yumaklı, gelecek dönemde üretimden tüketime her aşama için planlanan yapısal reformları hayata geçireceklerini söyledi.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nda ki devir teslim töreni bürokratlar, Bakanlık çalışanları ve basın mensuplarının katılımıyla gerçekleştirildi. Yumaklı, törende yaptığı konuşmada, Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı olarak görev yaptığı 14 aylık süreçte Kirişci ile birçok proje başlattıklarına işaret ederek, "Bundan sonra bize düşen Sayın Bakan'ımızla birlikte başlatılmış olan projeleri tamamlamak ve yenilerini eklemektir." dedi.

Küresel iklim değişikliğinden salgın hastalıklara, savaşlardan çatışmalara kadar içinde bulunulan dönemin "yeni normal" olarak adlandırıldığına dikkati çeken Yumaklı, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Bizler de bu döneme tarım ve orman perspektifinden baktığımızda hem tarımsal üretimde hem de girdilerin tedarikinde ezberlerin bozulduğunu gördük ve yaşadık. Orman ve su varlığımızın korunması ile ilgili farklı ve yeni çalışmaların yapılmasının zorunlu olduğunu da gördük. Bu, yapısal bir dönüşüm için kaçınılmaz süreci getirdi. Bizler bu yapısal dönüşümü üretime gönül vermiş çiftçilerimizle tamamlayacağız. Yol haritamız bellidir. Önümüzdeki dönemde üretimden tüketime her aşama için planladığımız yapısal reformlarımızı hayata geçireceğiz."

Yumaklı, tarımsal girdi tedarikinde özellikle dışa bağımlı olunan alanlarda çalışmalar yapacaklarının altını çizerek, yerleştirme ve millileştirme adına adımlarına öncelik vereceklerini ve hızlandıracaklarını söyledi.

"Türkiye Yüzyılı ile tarımda üretimin ve üreticinin yüzyılının başladığının altını çizmek istiyorum." diyen Yumaklı, sözlerini şöyle tamamladı:

"Gıda arz güvenliğinin sağlanmasını temel alıyoruz. Yeni dönemde gıda üretim sistemlerinin sürdürülebilir risklere karşı dayanıklı ve güçlü bir yapıya kavuşması için her türlü tedbiri alırken tüketicinin de güvenilir gıdaya makul fiyatlarla erişebilmesi konusuna yoğunlaşacağız. Bu nedenle önümüzdeki dönemde halihazırda mevcut tarım politikamızı, üreticilerimizin güçlendirilmesi ve tüketicilerimizin korunması prensibi çerçevesinde şekillendireceğiz. Tarladan sofraya tüm süreçler bizim odak noktamızı oluşturacak. Yeni dönemde elbette ki göz ardı etmememiz gereken başka bir husus da verimlilik ve kalite olacak. Tarımı milli güvenliğin bir parçası olarak değerlendirdik. Vizyonumuzu ve politikalarımızı da bu bilinçle oluşturuyoruz."

En büyük bahtiyarlıktır

Vahit Kirişçi de bugün görevde 15 ayı geride bıraktığını belirterek, o gün "Makamlar, oturduktan sonra tekrar sahibine iade edilecek yerlerdir. Oturan her insan bir gün kalkacaktır. Gururdan, kibirden Rabb'imize sığınırız. Biz hizmet için bu yoldayız." dediğini söyledi.

AK Parti'nin 21 yıllık hizmet serüveninde hep zorlukları aşmak ve çözüm üretmenin bulunduğu dikkati çeken Kirişçi, son 15 ayda Kovid-19 salgınının etkisinin yanı sıra Rusya-Ukrayna Savaşı'nın, 6 Şubat'taki depremlerin ve ardından sel felaketlerinin yaşandığına işaret etti.

Kirişçi, tarımın stratejik ve vazgeçilmez olduğunu vurgulayarak, tarım ve gıdada bulunurluğun sağlanmasının önemine değindi.

AK Parti hükümetleri döneminde birbirinden kıymetli 15 kanun çıkardıklarının altını çizen Kirişçi, bunlardan birkaçının tarım, lisanslı depoculuk, ıslahçı hakları ve üretici birliklerine ilişkin olduğunu dile getirdi.

"Bu millete ve ülkeye hizmet etmek bir insana, bir Müslüman'a ve ülkenin evladına bahsedilebilecek en büyük bahtiyarlıktır." diyen Kirişçi, 28. Dönem Kahramanmaraş Milletvekili olarak bu şehre hizmet etme fırsatı verdiği için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkür etti.

Bakan Yumaklı ile hukuklarının Bakanlık döneminin öncesine dayandığını belirten Kirişçi, şu ifadeleri kullandı:

"GÜBRETAS'ta kendileri genel müdür, biz de yönetim kurulu üyesiydik. O zamandan beri tanıdığım, güvendiğim ve beğendiğim bir kardeşim. Burada da başarılı olacağına

yürekten inanıyorum çünkü ciddi bir mesafe katedildi. Zihinsel olarak da bundan sonraki sürece kendini hazırlamış yetkin bir ekip halihazırda var. Allah'ın izniyle, bundan sonraki süreçte eksik işlerimizi tamamlayarak 29 Ekim 2023 itibarıyla yeni bir yüzyıla başlayacağız.

Bu yüzyıla bizi adım adım taşıyacak olan kabinenin yeni üyelerinin tamamının inşallah muvaffak olacaklarına ve bizi hızla muasır medeniyetin çok üzerine çıkaracak bir süreci kabine üyeleri olarak yaşatacaklarına, tarım ve orman kanadında da Bakan'ımızın bu hizmetleri noksansız yerine getireceğine yürekten inanıyorum. Her türlü kötü insanların şerrinden Rabb'im ülkemizi, milletimizi ve Bakanlığımızı muhafaza eylesin. Kendisine de başarılar diliyorum."

Ünlü kuruluş Türkiye'deki yeni dolar kabusunu açıkladı

ABD'li yatırım bankası Goldman Sachs, Türk lirası tahminini revize etti ve 12 ay sonrası için 22 olan dolar/TL tahminini 28'e çıkardı.

ABD'li yatırım bankası Goldman Sachs, yeni Kabine sonrası kur tahminini güncelledi. Goldman'a göre Dolar/TL'nin 3, 6 ve 12 ay sonrasında sırasıyla 23, 25 ve 28 seviyesine gelecek.

Reuters'a göre, Recep Tayyip Erdoğan'ın yeni ekibini açıklamasının ardından yayınlanan bir Goldman Sachs notunda, "**Mehmet Şimşek'in yeni hazine ve maliye bakanı olarak seçilmesinin para politikasının daha ortodoks bir yöne kayma olasılığını artırdığına inanıyoruz**" denildi.

Yatırım bankasının seçimlerden önceki Dolar/TL tahminleri 3, 6 ve 12 aylık periyotlarda 19, 21 ve 22 seviyelerindeydi.

28 Mayıs tarihinde Dolar/TL kuru 19,97 iken, seçimden günümüze kadar geçen sürede kurda 1 TL'lik bir artış yaşandı. Güncel Dolar/TL kuru bugün itibarı ile 20,96 TL.

Dolar haftaya yeni rekorla başladı

Dolar kuru, haftanın ilk iş gününe 21 lira seviyesini geçerek rekorla başladı. Geçen haftayı 20,92 liradan tamamlayan dolar kuru, 28 Mayıs'ta yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turundan önce 20 lira altındaydı.

Dolar/TL, pazartesi günü önceki kapanışına göre yüzde 0,94 yükselerek 21,12'den işlem görüyor.

Dolar/TL, gün içerisinde 21,15'e kadar yükseldi.

Geçen haftayı 20,92 liradan tamamlayan dolar kuru, 28 Mayıs'ta yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turundan önce 20 lira altındaydı.

Kapalıçarşı'da dolar/TL 21,38 seviyesinden satılırken, bankaların satış kuru ise 22 liranın üzerinde.

Euro/TL ise yüzde 0,78'lik yükselişle 22,70'den fiyatlanıyor. Euro/TL ise pazartesi sabahında 22,99'a kadar çıktı.

Ekonomi yönetimi hafta sonu açıklandı

Hafta sonu açıklanan yeni Kabinde ekonomi yönetiminin başına geçen Mehmet Şimşek, dün Hazine ve Maliye Bakanlığı görevini devralırken "şeffaflık", "öngörülebilirlik", "fiyat istikrarı" gibi "piyasa dostu" kavramlar kullanmış, Türkiye'nin "Rasyonel zemine dönmekten başka çaresi yok" demişti.

ENAG mayıs verisini açıkladı: Enflasyon üç hanede

ENAG'ın hesaplamalarına göre, doğal gaz fiyatının mayıs ayında değişmediği durumda aylık tüketici enflasyonu yüzde 7,35, yıllık enflasyon ise yüzde 109,01 olarak gerçekleşti. Doğal gaz fiyatının mayıs ayında 0 lira olduğu varsayımında ise enflasyon aylık bazda yüzde 5,68, yıllık ise yüzde 105,45 oldu.

Akademisyenlerin ve ekonomistlerin bağımsız biçimde oluşturduğu Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG), mayıs ayına ilişkin enflasyon verilerini açıkladı.

Doğal gaz fiyatlarının sabit kaldığı ve sıfır olarak hesaplandığı iki durum için ayrı iki enflasyon oranı açıklayan ENAG'ın verilerine göre, doğal gaz fiyatları sabit hesaplanırsa aylık enflasyon yüzde 7,35; yıllık enflasyonun ise yüzde 109,01 olarak hesaplandı.

DİĞER SENARYO

Doğal gaz fiyatının mayıs ayında 0 (sıfır) lira olduğu varsayımında ise enflasyon, aylık bazda yüzde 5,68, yıllık bazda ise yüzde 105,45 oldu.

Ocak-Mayıs dönemi enflasyon oranı ise yüzde 36,59 olarak gerçekleşti.

NE OLMUŞTU?

TÜİK, doğal gazın bir ay ücretsiz verilmesi nedeniyle mayıs ayında TÜFE hesabında "sıfır fiyat" yöntemini uygulama kararı aldı.

05.06.2023

Bu nedenle mayıs ayında aylık enflasyonun yüzde 0 civarında gelmesi, yıllık enflasyonun yüzde 40'ın altına çekilmesi bekleniyor.

Karar, temmuz ayında asgari ücretliye, memura ve emekliye yapılacak zamdan önce geldiği için kimilerince eleştirildi.

Şimşek adeta 'Böyle gitmez' diyerek görevi devraldı

Alaattin AKTAŞ

05 Haziran 2023 Pazartesi

Yeni Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek görevi Nureddin Nebati'den devralırken öyle bir ifade kullandı ki Türkiye adına adeta özeleştiride bulundu. Şimşek, **"Şimdiye kadar çok yanlış yapıldı"** demedi tabii ki, böyle bir şey söyleyemezdi zaten; ama kullandığı kelimeler neredeyse o anlamı taşıyordu.

Devir teslim töreninde sözlerine **"Hükümetimizin temel hedefi toplumsal refahı artırmaktır"** diye başlayan Şimşek **"Önümüzdeki dönemde bu hedefe ulaşmada şeffaflık, tutarlılık, öngörülebilirlik ve uluslararası normlara uygunluk temel ilkelerimiz olacaktır"** dedi ve sonrasında şu cümleyi kullandı:

"Türkiye'nin rasyonel bir zemine dönme dışında bir seçeneği kalmamıştır..." Çok somut ve ağırlığı olan bir saptama:

"Rasyonel bir zemine dönme dışında seçenek kalmadı!" Şimşek daha sonra "Kuralla dayalı öngörülebilir bir Türkiye ekonomisi özlenen refaha ulaşmamızda anahtar olacaktır" diyerek bundan sonrasının yol haritasının nasıl olacağını ortaya koydu.

Maliye Bakanı Şimşek, inandırıcılığı olmayan cari fazla iddiasını da gündeme getirmedi ve cari açığın azaltılmasından söz etmekle yetindi. Türkiye bazı aylarda ya da nadiren birkaç yıl cari fazla veren bir ülke ve bu da genellikle ekonomik daralmanın bir sonucu olarak ortaya çıkmışken cari fazla hedefi emek zaten tuhaftı ama biz bu tuhaf vaadi son zamanlarda çok duyduk.

Enflasyonun orta vadede yeniden tek haneye indirilmesi, bunun için de uygulanacak maliye politikası ve yapısal reformlarla Merkez Bankası'na enflasyonla mücadelede destek olmak Şimşek'in dile getirdiği diğer konulardı.

Yapılacaklar belli

Türkiye'nin özellikle 2021'de uygulamaya koyduğu ve nas ile açıklamaya çalıştığı faiz indiriminde gidecek yer kalmadı. Zaten Merkez Bankası'nın faizinin de piyasayı etkileme gücünden ve "**politika faizi**" olma özelliğinden söz edilemez ya...

Bunlar bilinen şeyler, merak edilen bugünden itibaren ne olacağı.

Seçimlerden önce de defalarca dile getirildi, bu köşede de kaç kez okudunuz. Seçimi kim kazanırsa kazansın ekonomi politikası değişecek diye yazdım. Politika, Millet İttifakı kazansa zaten değişecekti de, Cumhur kazandığı takdirde de bu uygulamanın devam edemeyeceği ve değişmesi gerektiği belliydi. Bu değişiklik gerekliliği, ekonomiye bakışı çok bilinen Mehmet Şimşek'in yeniden görev alması için gösterilen çabadan belli değil miydi zaten...

Artık Hazine ve Maliye Bakanlığı koltuğunda mevcut politikanın (politika demek ne kadar doğruysa artık) devam ettirilemeyeceğini bilen, ayrıca bu politikayı değiştirmesine olanak tanınması halinde görev üstlenebileceğini ifade etmiş bir isim oturuyor.

Faiz artacak artmaya da ne zaman ve ne kadar?

Mehmet Şimşek'in değiştireceği temel politika ne olacak, yanıt belli değil mi...

Ne diyordu Mehmet Şimşek görevi devralırken:

"Türkiye'nin rasyonel bir zemine dönme dışında bir seçeneği kalmamıştır..."

"Rasyonel zemin..."

"Seçeneksizlik..."

Hem siz sanıyor musunuz ki, şimdiye kadarki uygulamalara böylesine keskin bir ifadeyle karşı çıkmış bir ismin, görevi kabul etmeden önce ne yapacağı konusunda bir anlamda garanti almadığını?

O rasyonel zemine dönmenin yolu Merkez Bankası'nın "adı var-kendi yok" işlevsiz faizini yeniden "**politika faizi**" yapacak bir yön değişikliği.

Araba uçuruma gidiyor ve direksiyon elinizde... Ya çevirip bir manevra yapacaksınız ya göz göre göre uçurumu boylayacaksınız...

Ya manevrayı bir an önce yapıp arabanın çok savrulmamasını sağlayacaksınız ya son anı bekleyip çok sert bir manevra yapınca uçuruma düşmekten kurtulacak ama bu kez de arabayı devireceksiniz.

Şimşek uçuruma daha da yaklaşımadan küçük manevralarla işi yoluna koymaya çalışacaktır. Gecikilecek her an, direksiyonun daha sert çevrilmesine yol açacaktır çünkü.

Kaldı ki, Merkez Bankası faizini kim olursa olsun öyle bir anda çok çok yukarılara çekemez. Kaş yapayım derken göz çıkarmak da var!

Bir de yurt dışından yüklü bir kaynak geldi mi...

Mehmet Şimşek'in kabinede görev alması için böylesine çaba gösterilmesinin altında yatan en büyük etken içeride işleri toparlaması değildi tabii ki. Evin içini kim olsa toparlar, önemli olan dışarıdan para bulmak.

Mehmet Şimşek'ten en çok beklenen de yurt dışındaki bağlantıları sayesinde Türkiye'ye hatırı sayılır bir döviz girişi olması ve artık tencerenin dibini sıyırmaktan bir hal olmuş Merkez Bankası'nın biraz olun nefes almasının sağlanabilmesi. Swap dahil edildiğinde bile eksiye düşmüş bir Merkez Bankası rezervinden söz ediyoruz.

Bir yandan faiz çok değilse bile bir miktar artırılıp para politikasında değişikliğe gidileceğinin ortaya konulması...

Merkez Bankası Başkanlığı koltuğuna yeni bir ismin oturması... Kamuoyunun bu politika değişikliği ile yurt dışından döviz girişi olacağına ikna olması...

Bütün bunlar piyasadaki tansiyonu bir ölçüde de olsa düşürecektir. Döviz talebin kısmen bile kırılması ekonomi yönetimine nefes aldıracaktır.

Ancak bu olumlu hava ne kadar sürebilir, Cumhurbaşkanı Erdoğan bir süre sonra yine kararlara müdahil olmaya başlar mı ve sonrasında ne yaşarız, bunları da hep birlikte göreceğiz.

Deneyim ve liyakati sorgulanmayacak ekonomi yönetimi

Maruf BUZCUGİL

05 Haziran 2023 Pazartesi

“Cumhurbaşkanı yardımcısı Cevdet Yılmaz’ın ekonomiden gelmesi, zorlu ekonomik koşullara şimdiden hazırlık olarak değerlendiriliyor.”

“Erdoğan’ın seçim vaatlerinin hepsinin arkasında durma sözü vermesi, devasa bütçe açığını kapamaya çalışacak Mehmet Şimşek’in işinin kolay olmayacağını gösteriyor.”

Türkiye’nin 12.Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan doğrudan seçmen oylarıyla üçüncü kez seçildiği görev dönemine hafta sonunda görkemli bir törenle başladı ve kabinesini açıkladı. Erdoğan’ın “Türkiye Yüzyılı’na başlangıç” kabinesi olarak takdim ettiği bakanların seçiminde deneyim ve liyakate önem verdiğini, özellikle ekonomide bu özenin daha da belirgin hale geldiğini gözlemledik.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ikinci önemli koltuğuna DPT kökenli, Kalkınma Bakanlığı yapmış, son görevi TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı olan Cevdet Yılmaz’ın getirilmiş olması ekonominin koordinasyonu açısından da çok önemli. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Yılmaz’ın AK Parti seçim bildirgesinde duyurulan Ekonomi Eylem Planı hazırlıklarına etkin katıldığı biliniyor. Temsil ve icra gücü cumhurbaşkanından sonra gelecek ve ona vekalet edecek Cevdet Yılmaz’ın bu makama gelişi “önümüzdeki dönemde çıkabilecek zorlu ekonomik koşullara şimdiden hazırlık” olarak değerlendiriliyor. Ekonomi çevrelerinin ağırlıklı olarak kabinede görmek istediği Mehmet Şimşek’in Hazine Ve Maliye Bakanı olması, enerji, ticaret, sanayi, çalışma ve sosyal güvenlikle ilgili bakanlıklara alanlarına hakim kişilerin getirilmesi dikkati çekti.

Erdoğan: Seçim vaatlerinin arkasındayız

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın üçüncü görev dönemine başlaması töreninde hem dünya hem de Türk kamuoyuna önemli mesajlar verdi. Törene aralarında Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Venezuela Devlet Başkanı Nicolas Maduro, Bulgaristan

Cumhurbaşkanı Rumen Radev'in de bulunduğu çok sayıda devlet ve hükümet başkanı katıldı. Almanya'yı eski Cumhurbaşkanı Christian Wulff ve eski Şansölye Gerhard Schröder'in temsil etmesi dikkat çekiciydi. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, İslam İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreteri Hüseyin İbrahim Taha da törende yer aldı. Erdoğan tören konuşmasına, "Bir asır önce, millî mücadelesini Cumhuriyet'in kuruluşuyla tamamlayan milletimiz, Cumhuriyet'in ikinci asrını da Türkiye Yüzyılı ile taçlandıracaktır" sözleriyle başladı. Erdoğan'ın "Nefreti, öfk eyi, husumeti öne çıkaran değil, muhabbeti, hoşgörüyü, kardeşliği, kucaklaşmayı yücelten bir anlayışla hareket ediyoruz." sözleri umutla karşılandı. Erdoğan, tören konuşmasında yeni dönemde ekonomiye yaklaşımını "Yatırım, istihdam, üretim, ihracat ve cari fazla yoluyla ülkemizi büyötmeye devam edeceğiz." cümlesiyle ortaya koydu. Erdoğan'ın ekonomiye ek yükler getirmesi beklenen seçim vaatlerinin tek tek arkasında duracakları sözünü vermesini de dikkatle not ettik.

Şimşek, ikiz açık ve KKM ile uğraşacak

AK Parti hükümetlerinde 2007-2016 yılları arasında Maliye Bakanlığı, Devlet Bakanlığı, Ekonomiden Sorumlu Başbakan Yardımcılığı gibi çok önemli görevlerde bulunmuş uluslararası fi nans çevrelerinin yakından tanıdığı Mehmet Şimşek beklendiği gibi Hazine ve Maliye bakanı oldu. Yarın yeni görevinde ilk kabine toplantısına katılacak Şimşek'i daha önceki bakanlık dönemlerinden çok daha zorlu sorunlar bekliyor. Günümüz Türkiye'si Mehmet Şimşek'in Maliye Bakanlığı döneminde örnek gösterilen mali disiplinden çok uzaklaştı. Rekor düzeylere ulaşan bütçe açığı ve cari açık, uzunca süredir kapsamlı olarak birlikte ele alınması beklenen "ikiz açık" olarak anılıyor.

Şimşek'in açıklayacağı Ekonomi Eylem Planı bekleniyor

Yapılan akademik çalışmalara göre yaşadığımız çok acı deprem felaketi ile seçim ekonomisi ve EYT gibi öngörölmemiş yüklerin 2023'te mali sisteme etkisi GSYH'nın yüzde 4,2'sine ulaşmış durumda. Sadece seçim ekonomisinin GSYH'ya oranı (yeni seçim vaatleri hariç) yüzde 1,8 olarak hesaplanıyor. Yılın ilk çeyreğindeki cari açık 23,5 milyar dolar, Mart ayı itibarıyla son 12 aylık birikimli cari açık 54,2 milyar dolar düzeyinde bulunuyor. Merkez Bankası rezervlerinin de negatife döndüğü KKM'nin 120 Milyar doları aştığı, enfl asyonun yüksek seyrettiği ortamda tüm bu sorunların ancak bütüncül bir ekonomi politikasıyla çözülmeye çalışılması bekleniyor. Ak parti seçim bidirgesinde duyurulan ve çalışmaları tamamlanan Ekonomi Eylem Planı'nın Mehmet şimşek tarafından kısa sürede açıklanması bekleniyor.

EKONOMİYLE İLGİLİ BAKANLAR KONULARINA HAKİM

Ekonomiyle ilgili bakanlıklara getirilen kabine üyeleri de önemli ölçüde alanlarına hakim kişilerden oluştu. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, kariyerinin önemli bölümünü bakanlığın üst düzey bürokratı olarak geçirdi ve son

olarak bakan yardımcılığı görevinde bulundu. Sanayii ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, TÜBİTAK Bilim Kurulu Üyesi ve TEKNOFEST'in kurucuları arasında yer alıyor. Bakan yardımcılığından geliyor. Ticaret Bakanı Ömer Bolat, MÜSİAD'ın eski başkanlarından, iş dünyasının aktif temsilcisi olarak kabinede yer alıyor. Albayrak grubu CEO'luğundan geliyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, akademisyen olarak sosyal yardımlar ve aile yardımları konusunda yıllardır Hacettepe Üniversitesi'nde önemli çalışmalar yürütüyor. Önceki yıllarda AK Parti'ye aile yardımları konusunda danışmanlık yapan Işıkhan, son olarak Cumhurbaşkanlığı Sosyal Politikalar Başkanvekili olarak görev yapıyordu. Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, 2016'dan itibaren GÜBRETATŞ'ta görev yaptı. Yumaklı, 2022 Nisan ayından bu yana bakan yardımcılığı görevini yürütüyordu.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı... Kalkınma için eylem planlamacısı...

Ferit Barış PARLAK

05 Haziran 2023 Pazartesi

2015 Ocak ayı...

2016 Ocak ayı...

Ekonomide gündem, 1248 maddelik eylem planıydı...

O plan, üretimin ve büyümenin sürdürülebilirliği, kalkınmanın hızı, refahın artışı için olumlu beklentileri ve dolayısıyla umudu artırmıştı...

Dönemin Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, her iki tarihte de konuğum olmuş; 2015'te planın ayrıntılarını, 2016'da ise gerçekleştirmeleri anlatmıştı...

Planlamanın önemine...

Planlamada, siyasilerin ve bürokratların taahhüdünün önemine...

Ve...

Taahhütte bulunan bürokratların ve siyasilerin, plana bağlı ve plan dışı uygulamalarının takibinin ve hesap verebilirliğinin önemine ayrı bir parantez açmıştı...

Yılmaz'a göre, eylem planının uygulamasında "taahhütlerini yerine getirmeyen" siyasetçi ve bürokratların akibeti de olmalıydı...

Siyasi yaptırımlarla karşı karşıya kalacaklarını vurgulamıştı...

Kalkınmayı, "hesap verebilirlik" ve "hesap sorabilirlik" ile bağdaştırmıştı...

Ve, "Bir taahhüdü yerine getiren ödüllendirilmeli, getirmeyen cezalandırılmalı..."

Bu, hesap sorma bilincine de zemin oluşturur...

Kurallı alışan, kendisini kriterlerle ortaya koyan, hesap vermeye hazır olan toplumlar, aynı zamanda kalkınmış gelişmiş toplumlardır.” diye ayrıntılandırmıştı...

İstihdamda senelerce dikkat çektiğimiz “siyasi evre aracılığı ile memur/kamu çalışanı olmaya, yardım almaya, yani rahata rağbet”in de farkındaydı...

Bu konuda atılması gereken adımları, “İstihdamın sanayiden daha rahat alanlara kayması yönünde bir eğilim var, bu eğilimi kırmalıyız...”;

“Gençleri sanayiye çekebilmek bir taraftan ücretle, bir taraftan da mesleki eğitimle ilgili...”;

“Gençlerin OSB’lerde sanayi ile i içe eğitim görmesini sağlayacağız...”;

“Üniversite seviyesinde de belirli dönemi okulda, belirli dönemi işyerinde geçiren müfredatı tartışıyoruz” diye sıralamıştı...

Teknoloji geliştirmenin/sanayi üretiminin önündeki en büyük engelin ücret politikası olduğunun da farkındaydı...

“Teknoloji, Ar- Ge, üniversite sanayi işbirliğini sözde değil uygulamalarla geliştirmeliyiz...

Ancak yüksek teknolojikli üretimin, daha fazla ücret ödeme gücü olabilir...

Rekabetin yolu düşük ücret değil, daha ileri teknolojikli ve katma değerli üretimdir...

Bunu yaptığımızda hem ücretler hem de rekabet gücümüz yükselecektir...” diyerek rekabetteki yanlışlarımızı hatırlatmıştı...

Diğer yanlışımız da planlamadaydı...

Muş’ta tarımı teşvik edeceğimize sanayiye teşvik etmek anlamsızdı...

Ama sistem böyle kurulmuştu ve israfa dayalıydı...

Bu konuyu da bölgelerle özetlemişti, “DAP, KOP ve DOKAP için de yeni eylem planları hazırladık.

Her bölgenin kendine özgü öne çıkan unsurları var.

Doğu Karadeniz’de turizm ön plana çıkıyor. Doğu Anadolu’da hayvancılık... Hepsinde KOBİ’lerin gelişmesini sağlama, sosyal boyutu ihmal etmeme gibi görevler bütüncül eylem planları içinde yer almalı”

Velhasıl

Geçtiğimiz hafta Düsseldorf'ta, Henkel Kimya'nın üretim tesislerinin bulunduğu 'yaşam alanı'nı gezdik...

Fabrika aralarındaki devasa parklarda çocuklarla da karşılaştık...

Çalışanların çocuklarına/ bebeklerine ücretsiz bakım hizmeti veriliyormuş...

Aynı zamanda mesleki eğitim ile 'üretim karşı becerisi/yeteneği ve en önemlisi sevgisinin artması' sağlanıyormuş...

Çocuklar aynı zamanda, parklardan sinemaya, kafelerden spor salonlarına, SPA'lardan restoranlara kadar tüm sosyal ihtiyaçları en ince detayına kadar 'düşük fiyatla' karşılanan bir yaşam alanında, fabrikayı sevme kültürü de kazanıyormuş...

Bölgedeki diğer çocuklara ise Keşif Dünyası gibi eğlenceli/ ödüllü projelerle fabrikaya gelme alışkanlığı kazandırılıyormuş...

Kısacası çocukları kazanmak için her şeyi deniyor/yapıyor bir üretici firma...

Çocuklarına böyle bir hizmet verilen anne, babanın verimliliğinde ki artış da diğer kazanç...

Bizde mi?

Maaşının neredeyse tamamını çocuk bakımı ve okuluna harcayan çalışanlar!!!

Yetenek/beceri/bilgi/merak/heves törpüleyen okullar...

Ve...

Sonrasında da "Neden geliştiremiyoruz, üretemiyoruz, kazanamıyoruz, kalkınamıyoruz?" gibi sorular...

Liyakat diyorduk ya...

ODTÜ'nün teori, bilim, geliştirme kültürünü birincilikle; DPT'nin planlama ve pratik kültürünü uzman yardımcılığından doktora tezine kadar alanda ter dökerek kazanmış bir Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve alandan kazandığı deneyimle belirleyeceği politikalar olumlu beklentiyi artırıp, kaybettiğimiz güveni ve umudu artırmaz mı?

Abdulkadir Selvi

Kabine değişikliğini nasıl okumalı

CUMHURBAŞKANI Erdoğan değişimin ilk işareti ni milletvekili listelerinin yüzde 65'ini değiştirerek verdi.

Erdoğan böylece yeni bir sınıfı siyasete taşımış oldu. AK Parti 21 yıldır iktidarda. Bu seçimlerde en çok karşılaşılan talep değişim oldu. Erdoğan AK Parti'nin 21 yıllık birikimini koruyarak, partiyi yeniliyor. Ancak kabinedeki değişim biraz farklı. İbni Haldun, "Coğrafya kaderdir" demiş ya, Meclis'te de milletvekili sayısı aynı şey. AK Parti'nin milletvekili sayısı açık ara farklı olsaydı kabinenin bir kısmının devam edeceği kesindi. Bir defa bakanlar başarısız olduğu için değişmedi. Seçimden sonra Erdoğan'a verilen raporda Meclis'te bıçak sırtı bir denge olduğu, muhalefetin yeni bir grup kurması durumunda komisyonlarda zorlanılacağı belirtildi. O nedenle milletvekili olan bakanlar istifa ettirilmedi.

BAKAN YILMAZ TUNÇ'LA

Cumhurbaşkanlığı'ndaki törene Yılmaz Tunç'la birlikte gittik. Araçta sohbet ettik. Hatta kabineyi konuştuk. En ufak bir şey hissettirmedi. Benim de "Siz bakan oldunuz mu?" diye sormak aklıma gelmedi. Kabine listesi açıklanıp Yılmaz Tunç'un Adalet Bakanı olduğunu görünce kendi halime güldüm. Ama onun için sevindim. Çünkü Yılmaz Tunç çok isabetli bir isim oldu.

CEVDET YILMAZ İÇİN DE DEMİŞTİ

Mehmet Şimşek ekonomi yönetimi için Cevdet Yılmaz'ı istediğinde Cumhurbaşkanı Erdoğan, "O bana lazım" demişti. Bir göreve gelmesini bekliyordum ama neresi olacağını bilmiyordum. Demek ki Erdoğan Cevdet Yılmaz'ı kendisine yardımcı olarak seçmiş.

MEHMET ŞİMŞEK BİR MARKA

YAZININ başlığını Mehmet Şimşek bir marka koydum ama o aslında uluslararası bir marka. Ekonomi yönetimini üstlenmesi dahi ulusal ve uluslararası piyasalar açısından önemli bir referans oldu. Mehmet Şimşek’le sohbet etme, onu yakından tanıma imkânım oldu. Türkiye için bir kazanç. Mehmet Şimşek’in ilk mesajı piyasalar tarafından çok olumlu karşılandı. Gömleğin ilk düğmesi doğru iliklenmiş oldu. Şimşek, “Türkiye’nin rasyonel bir zemine dönmek dışında bir seçeneği kalmamıştır” diyerek piyasaların beklediği mesajı verdi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı görevini devreden Nureddin Nebati ise çok zor bir dönemde görev üstlendi. Doların füze hızıyla çıktığı bir dönemde elini ateşin içine soktu. Pandemi, ekonomik zorluklar, EYT ve depreme rağmen direksiyonu sağlam tuttu. Trenin raydan çıkmasını önledi. “Oh” çekmesi o açıdan anlamlıydı.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun devir teslim töreninde Yavuz Sultan Selim’in “Halis niyetimiz rızayı ilahidir” sözünü hatırlatması o kadar önemliydi ki. Söz konusu millete hizmet davası olunca makamların önemi yok.

Süleyman Soylu, terörle mücadelede tartışmasız olarak Türkiye Cumhuriyeti’nin en başarılı bakanıydı. Eğer milletvekili sayısı izin verse görevine devam edecek isimlerin başında geliyordu. Cumhurbaşkanı Erdoğan son kabine toplantısında bakanlara teşekkür ettiğinde Soylu söz alıp teşekkür etmişti. Soylu, AK Parti’de siyasi görevler üstlenecek. İçişleri Bakanlığı görevini üstlenen Ali Yerlikaya’nın ise görevi devralırken yaptığı, “Temel referansımız hukuk ve insan haklarıdır” vurgusu çok önemliydi.

FİDAN’A ÖZEL BAŞLIK

Mevlüt Çavuşoğlu’nun diplomaside yukarıya taşıdığı çizgiyi ancak Erdoğan’ın “Sır küpüm” dediği Hakan Fidan taşıyabilirdi. O nedenle Dışişleri Bakanlığı’na getirilmesi yerinde bir tercih oldu. Çünkü Hakan Fidan zaten gölge dışişleri bakanı gibi çalışıyordu.

AKAR VE GÜLER

Halef selef olarak 15 Temmuz’da aynı kaderi yaşayıp aynı mücadeleyi verdiler. Hendek savaşlarında PKK’yı kazdığı çukurlara gömdüler, Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı harekâtları ile Amerika’nın planını bozup sınırlarımızda kurulmak istenen PKK garnizon devletini tarihin çöp sepetine attılar. Gün geldi, Hulusi Paşa bayrağı Yaşar Paşa’ya devretti.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Seçim sürecinde Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer’le sohbet ederken, eğitimle ilgili bir konu açıldığında tarihe referans verip, “İkinci Mahmut dönemi olursa” derdi. Ben de bu ihtiyatlı tutumuna şaşırdım. Çünkü çok başarılıydı. Okul öncesi eğitim ile teknik

ve mesleki eğitimde bir zihniyet değişimine imzasını attı. Bir dost olarak ise yeri ayrı. Milli Eğitim Bakanlığı görevini devralan Yusuf Tekin ise zaten daha önce müsteşarlık yaptığı kuruma döndü. Yusuf Tekin 17-25 Aralık süreci başta olmak üzere FETÖ'ye karşı amansız mücadele verenlerdendi.

MURAT KURUM ÇİZGİSİ

Çevre Bakanlığı'nı devreden Murat Kurum, Türk siyasetinin geleceğinde mutlaka olması gereken bir isim. Bakanken gösterdiği performans, Kurum'u başka bir yere taşıdı. Görevi tecrübeli isim Mehmet Özhasseki'ye devrederken arkasında çok başarılı tablo bıraktı.

SPOR EMİN ELLERDE

Mehmet Muharrem Kasapoğlu Türk sporuna çok şeyler kattı. Osman Aşkın Bak ise bayrağı daha yukarılara taşıyacak bir isim. Türk sporu emin ellerde olmaya devam edecek.

ÖMER BOLAT DEYİNCE

Bakanları tek tek yazmam mümkün değil. Ama birine özel bir yer ayırmak istiyorum. O da Ticaret Bakanı Ömer Bolat. Eski MÜSİAD Başkanı, üniversitede ticaret hukuku hocası, özel sektörün içinden gelen birisi. Ama her şeyden önemlisi, adam bir zarafet abidesidir. Türkiye için bir değerdir.

MAHİNUR ÖZDEMİR'İN BAŞÖRTÜSÜ MÜCADELESİ

AİLE Bakanlığı görevini üstlenen Mahinur Özdemir Göktaş'ı, Avrupa'nın ilk başörtülü milletvekili olarak Belçika Parlamentosu'nda tanıdım. "Ben başörtülü olarak Brüksel Parlamentosu'nda görev yapabiliyorum ama ülkemde başörtülü olduğu için genç kızlarımız üniversitelere sokulmuyor. En büyük üzüntüm bu" demişti. Mahinur Özdemir her zaman Türkiye'deki başörtüsü mücadelesine destek verdi. Tam bir vefa ve dostluk insanı olan Derya Yanık'tan devraldığı görevi başarıyla sürdüreceğinden eminim.

CHP, HDP'NİN PEŞİNE TAKILDI

CUMHURBAŞKANI Erdoğan'ın yemin töreni için Meclis'e giderken sicim gibi yağmur yağıyordu, ardından dolu başladı. Sanki aracın tavanını deecek. Meclis'e, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne giden yollara Türk bayrağı ve Erdoğan posterleri asılmıştı. Bir anlamda Erdoğan'ın siyasi hayatının özeti idi. Darbe girişimi, cezaevi, siyasi yasaklı olduğu dönemler başta olmak üzere, hayatı hep çetin mücadelelerle geçti.

MİLLİ İRADEYE SAYGISIZLIK

Cumhurbaşkanı Erdoğan yemin etmek üzere Genel Kurul Salonu'na girdiğinde Yeşil Sol Parti ve CHP'liler ayağa kalkmadı. Milletvekili yemin töreni için Meclis'e geldiğinde de Kılıçdaroğlu ayağa kalkmamıştı. Erdoğan'ı Biden, Macron bile tebrik etti ama şu ana kadar Kılıçdaroğlu tebrik etmedi. Ne hazımsızlıkmiş böyle!

MİNİ BM TOPLANTISI

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yemin töreninde Türk devletlerinin devlet başkanlarını görünce yazımın başlığını "Türk dünyasının yemin töreni" diye yazmayı düşündüm. Töreni hemen konuşma kürsüsünün yanında izliyordum. Tören bitti, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile karşılaştım. Aliyev'in ekibi geçerken Venezuela Devlet Başkanı Maduro heybetli bir şekilde kalabalığın arasında ilerliyordu. Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev'i gördüm. Gabon Cumhurbaşkanı Ali Bongo ile bir süre birlikte yürümek durumunda kaldım. Soluma döndüm, Ermenistan Başbakanı Paşinyan ile karşılaştık. O zaman yazımın başlığını, "Küçük bir Birleşmiş Milletler toplantısı" koymayı uygun buldum.